

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Dato: 04.10.2015

Styresak: 50/15

Arkivsaksnr: 2015/10229-RAL

Møtedato: 20.10. 2015

Oppretting av bachelorprogram i klassisk filologi

Dokumenter i saken

- Forslag til studieplan for Bachelor i klassisk filologi
- Dokumentasjon: Søknad om oppretting av studieprogram

Bakgrunn

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier meldte i utdanningsmeldingen for 2014 at fagmiljøet for klassiske språk ønsket å slå sammen sine to bachelorprogram i hhv. gresk og latin til ett felles studieprogram med to spesialiseringer. Studieløpet for den enkelte student blir ikke endret, men i stedet for at studentene ved søknad velger enten bachelor i gresk eller bachelor i latin, så vil de søke seg til et felles studieprogram og deretter velge spesialisering i andre semester av programmet.

Forslaget er utkast pr. 1. oktober, og dokumentene vil bearbeides videre i samråd med SA før endelig innsending.

Bachelorprogrammene i gresk og latin har vært lyst ut med 5 studieplasser hver de siste årene, men har ikke fylt plassene sine i opptaket. Studiestyret vedtok 29.05.15 å sette av en samlet ramme på 10 studieplasser for det nye programmet.

Instituttet har foreslått navnet «bachelorprogram i klassisk filologi». I *Veiledning til UiBs mal for søknad om oppretting av studietilbud* skal instituttet/fakultetet blant annet begrunne «hvordan studiets navn kommuniserer med studenter, arbeidsgivere og samfunnet for øvrig». Begrepet «klassisk filologi» er allment kjent først og fremst innenfor universitets- og høgskolesektoren, og begrepet vil antagelig i mindre grad bli forstått av hovedsøkergruppen til universitetet, nemlig elever i videregående skole. Fakultetet mener at man må bestrebe seg på at studiets innhold skal bli tydeligere kommunisert overfor søkergruppen.

Studiestyrets vedtak i sin behandling av saken var:

«Instituttet bes utarbeide en felles læringsutbyttebeskrivelse for programmet, mest mulig felles tekst for de to spesialiseringene under «mål og innhold», og én felles vitnemålstekst for programmet.

Instituttet bes finne et navn til bachelorprogrammet som gjør at studiets innhold blir tydeligere kommunisert overfor potensielle søkere.

Under de to nevnte betingelsene anbefales studieplanen for programmet, legges ved søknad om oppretting og oversendes til behandling i fakultetsstyret 20.10.»

Kommentarer

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier har sendt inn en bearbeidet versjon av studieplanen etter behandlingen i Studiestyret, der det er utarbeidet én felles læringsutbyttebeskrivelse for programmet.

Instituttet har imidlertid ikke funnet et nytt navn til programmet, men beholdt navnet «Klassisk filologi». Navnevalget begrunnes på følgende måte av instituttet/fagmiljøet:

«Bachelorprogrammet i klassisk filologi skal gjennom sammenslåing erstatte de tidligere programmene i latin og gresk. Det tekniske begrepet klassisk filologi omfatter studier i gresk og latinsk språk og litteratur og tilsvarer eksakt studiets innhold.» Fakultetsstyret bør vurdere om studiets navn ved utlysning kommuniserer tydelig nok overfor potensielle søkere, jfr. Studiestyrets vedtak.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret beslutter at søknad om oppretting av *Bachelor i klassisk filologi* fra høsten 2016 sendes til Universitetsstyret for endelig behandling.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Studieprogram:

Bachelorprogram i klassisk filologi

Vitnemålstekst for graden

Bachelorprogrammet i klassisk filologi omfattar studiet av gresk og latinsk språk og litteratur i antikken og mellomalderen. Hovudvekt ligg på dei kulturhistorisk sentrale arkaiske og klassiske periodane i Hellas (750-323 f.Kr) samt seinrepublikken og tidleg keisartid i Roma (83 f.Kr.-117 e.Kr). Gresk er det eldste litteraturspråket i Europa, og var det internasjonale språket kring Middelhavet og i store delar av Midtausten i antikken. Det vart språket til Det nye testamentet og den eldste kristne litteraturen. Latin vart, ettersom det var språket til det romerske imperiet, det internasjonale språket i Vesteuropa i seinantikken og mellomalderen. Det heldt fram å vera det sams lærdomsspråket i den vestlege verda fram til 1800-talet. Gresk og romersk filosofi, litteratur, kunst og politiske og juridiske institusjonar ligg til grunn for europeisk og vestleg intellektuelt liv.

Studentane les hovudverk innanfor den greske og latinske litteraturen på originalspråket. Gjennom studiet vert tekstane sette inn i sin historiske, litterære og kulturelle samanheng.

Studieplan i mal

Kategori	Tekst
Namn på studieprogrammet, nynorsk	Bachelorprogram i klassisk filologi
Navn på studieprogrammet, bokmål	Bachelorprogram i klassisk filologi
Name of the programme of study, English	Bachelor's Programme in Classical philology
Namn på grad Name of qualification	Bachelor i klassisk filologi
Omfang og studiepoeng	Bachelorprogrammet i klassisk filologi har et omfang på 180 studiepoeng og er normert til 3 år.

ECTS credits	
Fulltid/deltid Full-time/part-time	Programmet er organisert som eit fulltidsstudium, men kan etter melding til instituttet også takast som eit 50 % deltidstudium.
Undervisningsspråk Language of instruction	Norsk eller anna skandinavisk språk.
Studiestart - semester Semester	Haust
Mål og innhald Objectives and content	<p>Innhaldet i studieprogrammet er avhengig av om studenten vèl spesialisering i gresk eller i latin.</p> <p>Spesialisering i latin: Målet med bachelorstudiet i latin er å gjere studentane i stand til å lese hovudverk innan den latinske litteraturen på originalspråket og kunne forstå dei språklege og litterære kvalitetane som tekstane har. Studentane skal få dei kunnskapane i antikk, mellomalderleg eller tidleg moderne kultur som dei treng for å sette tekstane inn i den historiske samanhengen dei høyrer heime i. Den latinske litteraturen oppstod i det tidlege Romarriket (oml. 200 f. Kr.) og utvikla seg opp gjennom antikken, mellomalderen og heilt inn i tidleg moderne tid. Latin var såleis det dominerande litterære og vitskaplege språk i Vest-Europa frå antikken og opp til det 18. hundreåret.</p> <p>Gjennom bachelorstudiet vert dei latinske tekstane sette inn i sin litteratur- og kulturhistoriske samanheng, med gradvis aukande krav til forståing og tolkingsevne.</p> <p>Spesialisering i gresk: Bachelorstudiet i gresk har som mål å gjere studentane i stand til å lese hovudverk innan den antikke greske litteraturen på originalspråket og kunne forstå dei språklege og litterære kvalitetane som tekstane har. Studentane skal få dei kunnskapane i antikkens kultur som dei treng for å setje tekstane inn i den historiske samanhengen dei høyrer heime i. Studiet konsentrerer seg om tekstar frå den arkaiske og</p>

	<p>klassiske perioden (800–323 f.Kr.), men kan også omfatte seinare tekstar, både frå antikken og frå bysantisk tid (til 1453). Gjennom bachelorstudiet vert tekstane sette inn i sin litteratur- og kulturhistoriske samanheng, med gradvis aukande krav til forståing og tolkingsevne.</p> <p>I programmet vert det greske språket studert slik det vart nytta i tale og skrift i antikken og i skrift i mellomalderen til moderne tid. Gresk er det eldste litteraturspråket i Europa, og den greske skjønnlitteraturen ligg til grunn for den europeiske og vestlege litterære kanon. Gresk filosofi, litteratur, medisin og naturvitskap ligg til grunn for europeisk og vestleg intellektuelt liv. Gresk er språket som Det nye testamente og den eldste kristne litteraturen er skriven på.</p>
<p>Læringsutbyte</p> <p>Required learning outcomes</p>	<p>Ein kandidat med avslutta bachelorprogram i klassisk filologi skal ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, dugleikar/ferdigheiter og generell kompetanse:</p> <p>Kunnskapar</p> <p>Kandidaten...</p> <ul style="list-style-type: none"> • har brei generell kunnskap om sentrale tema, teoriar, problemstillingar, prosessar, verktøy og metodar innan gammalgresk eller latinsk språk, litteratur og kulturhistorie • har tileigna seg gode språkkunnskapar som trengst for å skjønne tekstar på gresk eller latin • har inngåande kjennskap til eit representativt utval tekstar på gresk eller latin • er i stand til å oppdatere kunnskapen sin innanfor fagområdet • har kjennskap til forskings- og utviklingsarbeid innanfor faget • har kunnskap om fagområdets historie, tradisjonar, eigenart og plass i samfunnet <p>Dugleikar/Ferdigheiter</p> <p>Kandidaten...</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan lese greske eller latinske tekstar sjølvstendig • kan omsetje greske eller latinske tekstar til norsk • kan bruke det kritiske apparatet i tekstutgåvene og ta

	<p>stilling til problem knytte til forståing og omsetjing av tekstane</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan tolke tekstane med syn for deira eiga kulturelle og litterære kontekst • kan arbeide sjølvstendig med problemstillingar på grunnlag av faglege kunnskapar • har bygd opp ei sjølvstendig og reflekterande haldning til stoffet <p>Generell kompetanse</p> <p>Kandidaten...</p> <ul style="list-style-type: none"> • har opparbeidd seg ferdigheiter til å dra nytte av vekselspelet mellom dei to disiplinane språk og litteratur. • har medvit om dei konkrete uttrykka for korleis det greske og latinske språket og den antikke kulturen påverkar den vestlege kulturen i samtida • har medvit om korleis språklege og kulturelle faktorar påverkar omsetjingsprosessar • kan formidle sentralt fagstoff som teoriar, problemstillingar og løysingar både skriftleg, munnleg og gjennom andre relevante uttrykksformer
<p>Opptakskrav</p> <p>Admission requirements</p>	<p>Generell studiekompetanse eller realkompetanse.</p>
<p>Tilrådde forkunnskapar</p> <p>Recommended previous knowledge</p>	<p>Ingen</p>
<p>Innføringsemne</p> <p>Introductory courses</p>	<p>Det første semesteret i bachelorprogrammet i klassisk filologi skal innehalde 10 studiepoeng Examen philosophicum og 10 studiepoeng Examen facultatum. Språk og kommunikasjon er det tilrådde emnet som Examen facultatum. For dei som skal ta spesialisering i latin og som ikkje har latin frå vidaregåande skule er det sterkt tilrådd å ta <i>LAT100: Innføring i latin</i> som dei siste 10 studiepoenga i første semester. Andre kan velje å ta eit anna emne på 10 studiepoeng, anten eit examen facultatum-emne eller eit</p>

	<p>valfritt fagemne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EXPHIL Examen philosophicum (10 sp) • EXFAC00SK Språk og kommunikasjon (10 sp) • LAT100 eller valfritt fagemne eller valfritt examen facultatum-emne
<p>Overtegatoriske emne</p> <p>Compulsory units</p>	-
<p>Spesialisering</p> <p>Specialisation</p>	<p>Studentane kan velje spesialisering i gresk eller latin.</p> <p>Spesialisering i gresk: Spesialiseringa krev til saman tre semester (90 studiepoeng) og er sett saman av dei fire 100-emna GRE101, GRE102, GRE 103 og GRE104 og to emne på 200-nivå.</p> <p>100-nivået: GRE101: Gresk elementærkurs (15 stp) GRE102: Gresk prosa og grammatikk (15 stp) GRE103: Gresk: Attisk prosa (15 stp) GRE104: Gresk: Epikk og lyrikk (15 stp)</p> <p>På 200-nivået kan studenten velje mellom følgjande emne: GRE202: Gresk: Attisk drama (15 stp) GRE203: Gresk: Stilskrivning og attiske talarar (15 stp) GRE251: Gresk: Jonisk og etterklassisk prosa med bacheloroppgåve (15 stp) GRE254: Gresk: Fordjupingsstudium med bacheloroppgåve (15 stp)</p> <p>Eitt av emna på 200-nivå må ha bacheloroppgåve som eksamensform (GRE251 eller GRE254). Dette for å tilfredsstillе gradskravet om eit sjølvstendig skriftleg arbeid på 15 studiepoeng, jr. Utfyllande reglar for Det humanistiske fakultet.</p> <p>Også relevante eksamenar frå andre universitet og høgskular kan, etter særskild søknad, innpassast i dei 90 studiepoenga som utgjer spesialiseringa.</p> <p>Spesialisering i latin:</p>

	<p>Spesialiseringa krev til saman tre semester(90 studiepoeng) og er sett saman av dei fire 100-emna LAT102, LAT104, LAT105, og LAT107 og to emne på 200-nivå.</p> <p>100-nivået: LAT102 / Latin: Prosa og grammatikk I LAT104 / Latin: Romersk poesi, Catull og Ovid LAT105 / Latinsk prosa og grammatikk II LAT107 Middelalderlatin</p> <p>På 200-nivået kan studenten velje mellom følgjande emne: LAT202 / Latin: Romersk poesi, Horats og Vergil LAT203 / Latin: Stilskrivning og romersk retorikk og filosofi LAT251 / Latin: Romersk historieskriving med bacheloroppgåve LAT254/ Latin: Fordjuping med bacheloroppgåve</p> <p>Eitt av emna på 200-nivå må ha bacheloroppgåve som eksamensform (LAT251 eller LAT254). Dette for å tilfredsstill gradskravet om eit sjølvstendig skriftleg arbeid på 15 studiepoeng, jf. Utfyllande reglar for Det humanistiske fakultet.</p> <p>Også relevante eksamenar frå andre universitet og høøgskular kan, etter særskild søknad, innpassast i dei 90 studiepoenga som utgjør spesialiseringa.</p>
<p>Tilrådde valemne</p> <p>Recommended electives</p>	<p>Studenten kan, i tillegg til spesialiseringa, velje emne innanfor skulefag, språkfag, historie- og kulturfag, estetiske fag eller andre fag som er relevante for studenten si vidare utdanning eller yrkesplanar.</p>
<p>Rekkefølge for emne i studiet</p> <p>Sequential requirements, courses</p>	<p>Tilrådd progresjon:</p> <p>1. semester (haust):</p> <p>Examen philosophicum, EXFAC00SK: Språk og kommunikasjon og eit tredje emne på 10 studiepoeng. Om kandidaten skal ta spesialisering i latin og ikkje har latin frå vidaregåande skule er det sterkt tilrådd å ta LAT100.</p> <p>2.semester (vår):</p> <p>LAT102: Prosa og grammatikk I (15 stp) eller GRE101: Gresk elementærkurs (15 stp) LAT105: Latinsk prosa (15 stp) eller GRE102: Gresk prosa og grammatikk (15 stp)</p>

	<p>3.semester (haust): LAT104: Romersk poesi, Catull og Ovid (15 stp) eller GRE103: Gresk attisk prosa (15 stp) LAT107: Middelalderlatin (15 stp) eller GRE104: Gresk epikk og lyrikk (15 stp)</p> <p>4.-6. semester: To spesialiseringsemne på 200-nivå, til saman 30 stp. (Sjå under «spesialisering») 60 frie studiepoeng.</p>
<p>Delstudium i utlandet</p> <p>Study period abroad</p>	<p>Dei norske institutta i Athen og Roma arrangerer kurs i gresk og romersk kultur på BA-nivå, utan krav om språkkunnskapar. Desse kursa høver godt som frie studiepoeng.</p>
<p>Undervisningsmetodar</p> <p>Teaching methods</p>	<p>Bachelorprogrammet omfattar ulike undervisningsformer; til dømes forelesing, seminar, gruppeundervisning og individuell rettleiing. For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.</p>
<p>Vurderingsformer</p> <p>Assessment methods</p>	<p>Emna som inngår i studieløpet, nyttar hovudsakleg ulike kombinasjonar av følgjande vurderingsformer: skriftleg skuleeksamen, munnleg eksamen, mappevurdering, heimeeksamen, og rettleidd oppgåve. For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.</p>
<p>Litteraturliste</p> <p>Reading list</p>	<p>Litteraturlister finn du du på uib.no under dei enkelte emna. Listene vil vere klare innan 01.06 / 01.12 for det komande semesteret.</p>
<p>Karakterskala</p> <p>Grading scale</p>	<p>Ved sensur kan det verte nytta ein av to karakterskalaer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Karakterskala A-F 2) Bestått/ikkje bestått <p>For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.</p>
<p>Vitnemål og vitnemålstillegg</p>	<p>Vitnemål vert skrive ut etter at graden er fullført.</p>

Diploma and Diploma Supplement	
Grunnlag for vidare studium Access to further studies	Bachelorprogrammet i klassisk filologi med spesialisering i latin kvalifiserer for opptak til masterprogrammet i latin. Med spesialisering i gresk kvalifiserer programmet for opptak til masterprogrammet i gresk.
Relevans for arbeidsliv Employability	<p>Det å studere klassiske språk er ei oppøving i tolking av framande kulturuttrykk, det legg vekt på ei nøyaktig og analytisk tilnærming til stoffet og har praktisk forståing som mål. Det gjev eit godt grunnlag i alle yrke der slike eigenskapar er etterspurde, t.d. innan informasjons- og kommunikasjonsarbeid, offentleg forvaltning, undervisning, reklame, journalistikk og ei rekkje former for skribent- og tekstarbeid.</p> <p>Grunnleggjande kjennskap til gresk og latin vil dessutan vere ein nyttig bakgrunn i alle fag som gjer bruk av greske eller latinske tekstar, t.d. historie, litteraturvitskap, allmenn språkvitskap, kunsthistorie og filosofi. Ein meir inngående kjennskap til gresk og latin vil setje ein i stand til å arbeide direkte med mangslungne tekstar frå europeisk kultur i antikken og mellomalderen.</p>
Evaluering Evaluation	Bachelorprogrammet vert kontinuerleg evaluert i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.uib.no
Skikkaheit og autorisasjon Suitability and authorisation	-
Programansvarleg Programme committee	Programstyret for klassisk filologi har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet
Administrativt ansvarleg Administrative responsibility	Det humanistiske fakultet v/ institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium har det administrative ansvaret for studieprogrammet.

Kontaktinformasjon Contact information	Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål: Studierettleiar@lle.uib.no Telefon: 55 58 24 00
--	--

FAKULTET

Søknad om oppretting av

KLASSISK FILOLOGI

[17.09.2015]

1. Generelt om studiet

Hver boks kan ha flere kryss:

Typer laveregradsstudium (kryss av)	
	Bachelorgradsstudium X
	Kortere studium på lavere grad som ikke fører til en grad (grunnutdanning), årsstudium
	Studieretning innenfor en bachelorgrad
	Fellesgrad
	Videreutdanning
Type mastergradsstudium (kryss av)	
	Mastergradsstudium 120 studiepoeng – § 3
	Erfaringsbasert mastergradsstudium 90 studiepoeng – § 5
	Erfaringsbasert mastergradsstudium 120 studiepoeng - § 5
	Mastergradsstudium 300 studiepoeng
	Fellesgrad
	Videreutdanning

Hvorvidt studiet skal tilbys som (kryss av)	
	Heltidsstudium X
	Deltidsstudium X
	Campus-/stedbasert studium
	Samlingsbasert studium
	Nettstudium
	Nettstudium med samlinger

Tabell som viser studiets oppbygning:

Oppbygging av studiet

haust	vår
E.phil, ex.fac, LAT100 eller GRE100	LAT102 og LAT105 eller GRE101 OG GRE102
LAT104 OG LAT107 eller GRE 103 OG GRE104	LAT202 eller LAT203 og LAT251 eller LAT254 GRE202 eller GRE203 og GRE251 eller GRE254
Frie studiepoeng, evt utveksling	Frie studiepoeng, evt utveksling
<p>Det første semesteret i bachelorprogrammet i klassisk filologi skal inneholde 10 studiepoeng Examen philosophicum og 10 studiepoeng Examen facultatum. Språk og kommunikasjon er det tilrådte emnet som Examen facultatum. For dei som skal ta spesialisering i latin og som ikkje har latin frå vidaregåande skule er det sterkt tilrådd å ta <i>LAT100: Innføring i latin</i> som dei siste 10 studiepoenga i første semester. Andre kan velje å ta eit anna emne på 10 studiepoeng, anten eit examen facultatum-emne eller eit valfritt fagemne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EXPHIL Examen philosophicum (10 sp) • EXFAC00SK Språk og kommunikasjon (10 sp) • LAT100 eller valfritt fagemne eller valfritt examen facultatum-emne 	
-	
<p>Studentane kan velje spesialisering i gresk eller latin.</p> <p>Spesialisering i gresk: Spesialiseringa krev til saman tre semester (90 studiepoeng) og er sett saman av dei fire 100-emna GRE101, GRE102, GRE 103 og GRE104 og to emne på 200-nivå.</p> <p>100-nivået: GRE101: Gresk elementærkurs (15 stp) GRE102: Gresk prosa og grammatikk (15 stp) GRE103: Gresk: Attisk prosa (15 stp)</p>	

GRE104: Gresk: Epikk og lyrikk (15 stp)

På 200-nivået kan studenten velje mellom følgjande emne:

GRE202: Gresk: Attisk drama (15 stp)

GRE203: Gresk: Stilskrivning og attiske talarar (15 stp)

GRE251: Gresk: Jonisk og etterklassisk prosa med bacheloroppgåve (15 stp)

GRE254: Gresk: Fordjupingsstudium med bacheloroppgåve (15 stp)

Eitt av emna på 200-nivå må ha bacheloroppgåve som eksamensform (GRE251 eller GRE254). Dette for å tilfredsstille gradskravet om eit sjølvstendig skriftleg arbeid på 15 studiepoeng, jr. Utfyllande reglar for Det humanistiske fakultet.

Også relevante eksamenar frå andre universitet og høgskular kan, etter særskild søknad, innpassast i dei 90 studiepoenga som utgjer spesialiseringa.

Spesialisering i latin:

Spesialiseringa krev til saman tre semester(90 studiepoeng) og er sett saman av dei fire 100-emna LAT102, LAT104, LAT105, og LAT107 og to emne på 200-nivå.

100-nivået:

[LAT102 / Latin: Prosa og grammatikk I](#)

[LAT104 / Latin: Romersk poesi, Catull og Ovid](#)

[LAT105 / Latinsk prosa](#) og grammatikk II

LAT107 Middelalderlatin

På 200-nivået kan studenten velje mellom følgjande emne:

LAT202 / [Latin: Romersk poesi, Horats og Vergil](#)

LAT203 / [Latin: Stilskrivning og romersk retorikk og filosofi](#)

LAT251 / Latin: Romersk historieskriving med bacheloroppgåve

LAT254/ Latin: Fordjuping med bacheloroppgåve

Eitt av emna på 200-nivå må ha bacheloroppgåve som eksamensform (LAT251 eller LAT254). Dette for å tilfredsstille gradskravet om eit sjølvstendig skriftleg arbeid på 15 studiepoeng, jf. Utfyllande reglar for Det humanistiske fakultet.

Også relevante eksamenar frå andre universitet og høgskular kan, etter særskild søknad, innpassast i dei 90 studiepoenga som utgjer spesialiseringa.

Studenten kan, i tillegg til spesialiseringa, velje emne innanfor skulefag, språkfag, historie- og kulturfag, estetiske fag eller andre fag som er relevante for studenten si vidare utdanning eller yrkesplanar.

Tilrådd progresjon:

1. semester (haust):

Examen philosophicum, EXFAC00SK: Språk og kommunikasjon og eit tredje emne på 10 studiepoeng. Om kandidaten skal ta spesialisering i latin og ikkje har latin frå vidaregåande skule er det sterkt tilrådd å ta LAT100.

2.semester (vår):

LAT102: Prosa og grammatikk I (15 stp) eller GRE101: Gresk elementærkurs (15 stp)

LAT105: Latinsk prosa (15 stp) eller GRE102: Gresk prosa og grammatikk (15 stp)

3.semester (haust):

LAT104: Romersk poesi, Catull og Ovid (15 stp) eller GRE103: Gresk attisk prosa (15 stp)

LAT107: Middelalderlatin (15 stp) eller GRE104: Gresk epikk og lyrikk (15 stp)

4.-6. semester:

To spesialiseringsemne på 200-nivå, til saman 30 stp. 60 frie studiepoeng.

2. Grunnleggende forutsetninger for godkjenning

(studietilsynsforskriften § 7-1)

Studietilsynsforskriften beskriver en del *grunnleggende forutsetninger*, blant annet at institusjonen skal ha Læringsmiljøutvalg (LMU), Klagenemd, bibliotekstjenester osv. Disse punktene i forskriften gjelder hele organisasjonen, og skal derfor ikke beskrives i søknader om oppretting av enkeltstående studietilbud. Informasjon om styringsorganer og deres mandat er fakultetsspesifikk, og må derfor legges ved slik det går fram av i vedleggsoversikten i pkt. 2.4 nedenfor.

Følgende krav i Lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for godkjenning:

2.1 Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner skal være oppfylt. For studier som ikke er omfattet av opptaksforskriften, skal det også redegjøres for opptak.

Studiet er utformet i samsvar med

1 . Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen.

2. Utfyllende regler for Det humanistiske fakultet til Forskrift om opptak, studier, eksamen og grader ved Universitetet i Bergen

3. Lov om universiteter og høyskoler

Opptak til studiene krever generell studiekompetanse. Ettersom det er få elever som har klassiske språk fra videregående skole, er det ikke krav til forkunnskaper ut over dette. Alle UiBs bachelorgrader har opptak gjennom Samordna opptak, med hovedsøknadsfrist 15. april, og studiestart i uke 33.

2.2 Rekrutteringen av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Tall fra DBH – Nye studenter	2011	2012	2013	2014	2015
Bachelor i gresk og latin	4	3	5	2	1

Oppretting av bachelorprogram i klassisk filologi, gjennom en sammenslåing av de tidligere bachelorprogrammene i gresk og latin er tenkt å bidra til et mer stabilt læringsmiljø for studentene. Klassisk filologi vil fortsatt være et fag med relativt få studenter, og med tett oppfølging av studentene fra fagmiljøets side. Imidlertid er det ønskelig å rekruttere minst 5

studenter hvert år, av hensyn til studiemiljøet, stabilitet og studentrepresentasjon i programstyret for klassisk og andre fora.

2.3 For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

IKKE RELEVANT

2.4 Vedleggsliste:

Vedlegg til Grunnleggende forutsetninger for oppretting Marker med «Ikke relevant» dersom et vedlegg ikke er aktuelt for studiet	Vedlegg nr.
Oversikt over behandlingsorganer, samt tidspunkt for og innhold i vedtak	1: referat fra programstyret for gresk og latin, 27.10.14 2: referat fra møte i Utvalg for Undervisning og internasjonalisering ved LLE, 31.08.2015
Organisasjonskart over fakultetets styringsstruktur	3: organisasjonskart over HF-fak
Mandat for relevante styrer, råd og utvalg	4: Mandat for UUI ved LLE 5: Retningslingjer for programstyrene ved LLE
Mal for utdanningsplan	
Tekst til vitnemål og Diploma Supplement	6: Tekst til vitnemål
Forslag til praksisavtaler IKKE RELEVANT	

Universitetet i Bergen
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium (LLE)

Referat fra møte i programstyret for gresk og latin

Tid: 27.10.14 kl. 14.15-15.00

Sted: rom 353, HF-bygget

Til stede: Pär Sandin, Gjert Vestrheim, Matti Wiik, Eleni Kontodima (studentrepresentant), Vivian Sollid (studiekonsulent)

9/14 Bachelor i klassisk filologi

Sak 9/14 Bachelor i klassisk filologi

Programstyret stiller seg positive til en endring til ett studieprogram. På den måten får man flere studenter på studieprogrammet, siden man samler den. Det blir diskutert hvorvidt alle som søker vil vite at bachelor i klassisk filologi er gresk og latin. Dette kan eventuelt løses ved at man kaller det bachelor i klassisk filologi – gresk og latin, eller ne lignende. Fagmiljøet ønsker å arbeide videre med dette. Endring i studieprogram må meldes i utdanningsmeldingen som skrives i februar/mars. Endring meldt i mars 2015, vil først være gjeldende fra høsten 2016.

Pär Sandin
Leder for programstyret

Vivian Sollid
Studiekonsulent

Vedlegg nr 2: Vedtak i Utvalg for Undervisning og internasjonalisering ved LLE

Universitetet i Bergen
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium (LLE)

Referat frå møte

Utval for undervisning og internasjonalisering (UII)

Tid: 31. august 2015, kl. 13.15-15.00
Stad: rom 435, HF-bygget

Til stade: Hilde G. Corneliussen (undervisningsleiar), Heming Gujord, Eirik Vassenden, Thorsteinn Indridason, Sigrun Eilertsen, Anders Kristian Strand, Øivin Andersen, Pär Sandin, Rolf Beev, Trygve Svarstad, Lise Kristiansen, Siri Skjold Lexau (for Per Olav Folgerø), Knut Ove Arntzen (for Keld Hyldig), Eli Rugaard

Ikkje til stade: Hans Emil Kvakland, Mathias Bratz-Queseth, Sigrid Sandal

UUI-sak 37/15: Oppretting av bachelorprogram i klassisk filologi

Vedtak:

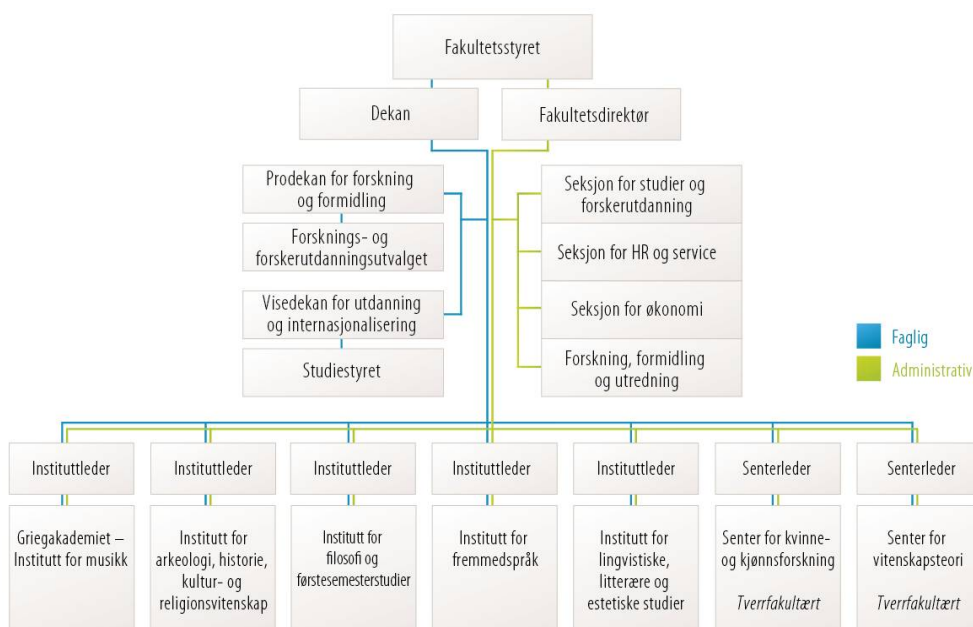
UUI vedtek studieplanen for bachelorprogrammet i klassisk filologi med verknad frå hausten 2016.

UUI vedtek samtidig nedlegging av bachelor i gresk og bachelor i latin. Det vil ikkje vert utlysning av nye studieplassar ved desse to programma. Studentar som er tekne opp på dei to programma vil verte overført til det nye fellesprogrammet i klassisk filologi frå hausten 2016, med mindre dei aktivt søker om noko anna.

Hilde G. Corneliusen
undervisningsleiar

Ranveig Lote
studieleiar

Vedlegg nr 3

Vedlegg nr 4

LLE

Sak 02/07

Til institutttrådsmøte 8. september 2007

Universitetet i Bergen
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier (LLE)

Utvalg for undervisning og internasjonalisering Retningslinjer

Behandlet i instituttrådet 8. oktober 2007. Erstattet av oppdatert versjon i april 2010.

1. Mandat for utvalget

Utvalget for undervisning og internasjonalisering (UI) er et koordinerende og rådgivende organ i saker som gjelder undervisning og internasjonalisering. Utvalget jobber for at instituttets strategiske mål for undervisning og internasjonalisering blir oppfylt. Utvalget er aktivt i forhold til instituttleder når det gjelder mål og ønsker for instituttets langsiktige satsninger innen dette området.

Studie- og emneplanendringer ved instituttet skal behandles i utvalget. Undervisningsplanlegging, inkludert budsjettdisponeringer i forhold til timelærere på et overordnet nivå, blir også behandlet i utvalget. Utvalget ser til at instituttets undervisning blir jevnlig evaluert. Utvalget behandler og kommer med innspill til instituttets utdanningsmelding.

2. Representasjon

Undervisningsutvalget består av undervisningsleder, fagkoordinatorer og programkoordinatorer. Sekretær for utvalget: leder for studiegruppen (studieleder). Utvalget har også to studentrepresentanter.

Fagkoordinatorer ved instituttets undervisningsfag på lavere og høyere grad.

- Allmenn lingvistikk og datalingvistikk
- Allmenn litteraturvitenskap
- ANA
- Humanistisk informatikk
- Klassisk filologi
- Kunsthistorie
- Nordisk språkvitenskap
- Teatervitenskap

Programkoordinatorer for studieprogram som ligger til LLE

- Bachelor i retorikk

- Bachelor i kjønnsstudier
- Bachelor i estetiske fag (har ingen egen programkoordinator)
- Bachelor i litteraturstudier
- 5-årig lærerutdanning, integrert mastergrad i nordisk

3. Innkalling og referat

Undervisningsleder har ansvaret for å kalle inn til møter, og innkallingen skal sendes ut minst tre dager før møtet. Sakspapir kan ettersendes eller legges fram i møtet om nødvendig.

Undervisningsleder og studieleder skriver referat fra møtene. Møteinncalling og referat sendes medlemmene på e-post og publiseres slik at disse blir allment tilgjengelig.

Vedlegg nr 5

Mandat for programstyra ved Det humanistiske fakultet

Mandatet for programstyra er definert innan følgjande tre område:

- ✓ Utvikling
- ✓ Leiing
- ✓ Evaluering

Utvikling:

Programstyret skal

- utvikle studieplan for programmet i samsvar med krava i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og NOKUTs kvalitetskrav til studietilbod
- avgjere kva emne som skal inngå i programmet og kva omfang (studiepoeng) emna skal ha
- leggje til rette for studentutveksling på programmet
- syte for godkjenning av studieplan på instituttnivå (Utval for utdanning og internasjonalisering)

Leiing:

Programstyret skal

- ha jamlege møte som oppfølging av det ansvaret det har for programmet

- føre protokoll frå møta
- arrangere programsamlingar minst ein gong i året
- syte for generell god informasjonsflyt til fagmiljø og institutt

Evaluering:

Programstyret skal

- syte for evaluering av programmet i samsvar med *Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia*
- foreslå oppnemning av programsensor for fakultetet
- inngå kontrakt med programsensor (i samarbeid med instituttet) der oppgåvene til sensor er fastlagde
- syte for at retningsliner for programsensor ved UiB blir følgt opp i samarbeid med programsensor, jf. Appendiks s. 16 i *Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia* <http://link.uib.no/?5FfsG>
- følgje opp programsensorrapport i fagmiljøet og på instituttet, og i samband med utdanningsmelding kvart år

Vedlegg 6: Tekst til vitnemål

Bachelorprogrammet i klassisk filologi omfattar studiet av gresk og latinsk språk og litteratur i antikken og mellomalderen. Hovudvekta ligg på dei kulturhistorisk sentrale arkaiske og klassiske periodane i Hellas (750-323 f.Kr) samt seinrepublikken og tidleg keisartid i Roma (83 f.Kr.-117 e.Kr). Gresk er det eldste litteraturspråket i Europa, og var det internasjonale språket kring Middelhavet og i store delar av Midtausten i antikken. Det vart språket til Det nye testamentet og den eldste kristne litteraturen. Latin vart, ettersom det var språket til det romerske imperiet, det internasjonale språket i Vesteuropa i seinantikken og mellomalderen. Det heldt fram å vera det sams lærdomsspråket i den vestlege verda fram til 1800-talet. Gresk og romersk filosofi, litteratur, kunst og politiske og juridiske institusjonar ligg til grunn for europeisk og vestleg intellektuelt liv.

Studentane les hovudverk innanfor den greske og latinske litteraturen på originalspråket. Gjennom studiet vert tekstane sette inn i sin historiske, litterære og kulturelle samanheng.

3. Plan for studiet

(studietilsynsforskriften § 7-2)

3.1 Studiet skal ha et dekkende navn.

Bachelorprogrammet i klassisk filologi (3.2) skall genom sammanslagning ersätta de tidligere programmen i latin og grekiska. Det tekniska begreppet klassisk filologi omfattar studium i grekisk og latinsk språk og litteratur og motsvarar exakt studiets innehåll.

3.2 Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte jamfør Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det formuleres ett læringsutbytte for hvert studium.

Ein kandidat med avslutta bachelorprogram i klassisk filologi skal ha følgjande læringsutbytte definert i kunnskapar, dugleikar/ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskapar

Kandidaten...

- har brei generell kunnskap om sentrale tema, teoriar, problemstillingar, prosessar, verktøy og metodar innan gammalgresk eller latinsk språk, litteratur og kulturhistorie
- har tileigna seg gode språkkunnskapar som trengst for å skjønne tekstar på gresk eller latin
- har inngåande kjennskap til eit representativt utval tekstar på gresk eller latin
- er i stand til å oppdatere kunnskapen sin innanfor fagområdet
- har kjennskap til forskings- og utviklingsarbeid innanfor faget
- har kunnskap om fagområdets historie, tradisjonar, eigenart og plass i samfunnet

Dugleikar/Ferdigheiter

Kandidaten...

- kan lese greske eller latinske tekstar sjølvstendig
- kan omsetje greske eller latinske tekstar til norsk
- kan bruke det kritiske apparatet i tekstutgåvene og ta stilling til problem knytte til forståing og omsetjing av tekstane
- kan tolke tekstane med syn for deira eiga kulturelle og litterære kontekst
- kan arbeide sjølvstendig med problemstillingar på grunnlag av faglege kunnskapar
- har bygd opp ei sjølvstendig og reflekterande haldning til stoffet

Generell kompetanse

Kandidaten...

- har opparbeidd seg ferdigheiter til å dra nytte av vekselspelet mellom dei to disiplinane språk og litteratur.
- har medvit om dei konkrete uttrykka for korleis det greske og latinske språket og den antikke kulturen påverkar den vestlege kulturen i samtida

- har medvit om korleis språklege og kulturelle faktorar påverkar omsetjingsprosessar
- kan formidle sentralt fagstoff som teoriar, problemstillingar og løysingar både skriftleg, munnleg og gjennom andre relevante uttrykksformer

3.3 Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås

Bachelorprogrammet erbjuder åtte kurser à 15p i respektive grekiska och latin, av vilka respektive minst sex skall ingå i speciaiseringen. Därtill erbjuds en införingskurs i latin till dem som inte har språket från vidaregående skola. Kurserna ger de kunskaper om de olika aspekter på de respektive språken och deras litteratur- och vidare kulturhistoria som är nödvändiga för att uppnå det fullständiga læringsutbyttet, som genrer, perioder, i grekiska skilda dialekter, i latin skillnaden mellan klassiskt och medeltida latin. En oppgave över självalt ämne ingår som obligatorisk del av bachelorstudiet.

3.4 Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Undervisningen legger sterk tonvikt på ferdighetsövning: aktivt arbete med översättningar från, och i vissa kurser till, latin och grekiska är del av föreläsningssituationen. Ett urval texter studeras i detalj med avseende på de språkliga aspekterna, syntax och ordförråd. Speciella aspekter av det korpusbaserade språkstudiet, som texthistoria och textkritik, studeras i valda emnen. Programmet innehåller även en kulturhistorisk komponent, och kurslitteratur i litteraturhistoria förekommer på i stort sett alla emnen; enskilda emnen innehåller därtill litteratur över valda kulturhistoriska aspekter som exempelvis faghistoria och den klassiska kulturens fortlevnad i modern tid.

3.5 Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Vid examen testas studentens språkfärdigheter genom prov i översättning från och i vissa emnen till latin och grekiska; därtill testas kunskaperna i grammatik, kulturhistoria och för faget speciella kunskapsavdelningar. Vurderingsformene är varierande och omfattar muntlig och skriftlig examen, mappeevaluering, oppgaver och muntliga presentationer.

3.6 Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Studiet ger den nödvändiga kompetensen för och formella behörigheten till masterstudier i grekiska och latin.

3.7 Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, som er tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Etablerade forskare inom grekiska och latin undervisar i kurserna, ofta i kurser som i stor utsträckning ligger nära deras egen specialistkunskap, till exempel inom grekisk lyrik eller medeltida latin. Valda delar av föreläsarens egen forskning kan därför beröras i samband med undervisningen.

Vi ämnar fortsätta med praxis från de tidigare programmen i latin och grekiska, enligt vilken studenter på 200-nivå ges möjlighet att delta på forskningsseminarier och vetenskapliga gästföreläsningar.

3.8 Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering, som skal være tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Studenterna erbjuds kurser vid de Norska instituten i Athen och Rom. De erbjuds delta i fakultetens Erasmusprogram.

3.9 Studiet skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

3.10 Vedleggsliste:

Vedlegg til Plan for studiet: Marker med «Ikke relevant» dersom et vedlegg ikke er aktuelt for studiet	Vedlegg nr.
Studieplan	1
Oversikt over muligheter for studentutveksling og internasjonalisering	2
Oversikt over fakultetets eventuelle eksterne leieavtaler IKKE RELEVANT	
<i>For nettstudier, eventuelt i kombinasjon med stedbasert studium, kommer i tillegg:</i> IKKE RELEVANT	
Oversikt over organiseringen av nettstudiet	
Prosedyre for opplæring i nettstudier for studenter og lærere	
Oversikt over læringsprogram for nettstudentene	
Dokumentasjon av nett-/faglærernes rutiner for oppfølging av nettstudenter	

Vedlegg 1: studieplan for BAHF-KLA

Studieprogram:

Bachelorprogram i klassisk filologi

Vitnemålstekst for graden

Bachelorprogrammet i klassisk filologi omfatter studiet av gresk og latinsk språk og litteratur i antikken og mellomalderen. Hovedvekt ligger på dei kulturhistorisk sentrale arkaiske og klassiske periodane i Hellas (750-323 f.Kr) samt seinrepublikken og tidleg keisartid i Roma (83 f.Kr.-117 e.Kr). Gresk er det eldste litteraturspråket i Europa, og var det internasjonale språket kring Middelhavet og i store delar av Midtausten i antikken. Det vart språket til Det nye testamentet og den eldste kristne litteraturen. Latin vart, ettersom det var språket til det romerske imperiet, det internasjonale språket

i Vesteuropa i seinantikken og mellomalderen. Det heldt fram å vera det sams lærdomsspråket i den vestlege verda fram til 1800-talet. Gresk og romersk filosofi, litteratur, kunst og politiske og juridiske institusjonar ligg til grunn for europeisk og vestleg intellektuelt liv.

Studentane les hovudverk innanfor den greske og latinske litteraturen på originalspråket. Gjennom studiet vert tekstane sette inn i sin historiske, litterære og kulturelle samanheng.

Studieplan i mal

Kategori	Tekst
Namn på studieprogrammet, nynorsk	Bachelorprogram i klassisk filologi
Navn på studieprogrammet, bokmål	Bachelorprogram i klassisk filologi
Name of the programme of study, English	Bachelor's Programme in Classical philology
Namn på grad Name of qualification	Bachelor i klassisk filologi
Omfang og studiepoeng ECTS credits	Bachelorprogrammet i klassisk filologi har et omfang på 180 studiepoeng og er normert til 3 år.
Fulltid/deltid Full-time/part-time	Programmet er organisert som eit fulltidsstudium, men kan etter melding til instituttet også takast som eit 50 % deltidsstudium.
Undervisningsspråk Language of instruction	Norsk eller anna skandinavisk språk.
Studiestart - semester	Haust

Semester	
<p>Mål og innhald</p> <p>Objectives and content</p>	<p>Innhaldet i studieprogrammet er avhengig av om studenten vèl spesialisering i gresk eller i latin.</p> <p>Spesialisering i latin: Målet med bachelorstudiet i latin er å gjere studentane i stand til å lese hovudverk innan den latinske litteraturen på originalspråket og kunne forstå dei språklege og litterære kvalitetane som tekstane har. Studentane skal få dei kunnskapane i antikk, mellomalderleg eller tidleg moderne kultur som dei treng for å sette tekstane inn i den historiske samanhengen dei høyrer heime i. Den latinske litteraturen oppstod i det tidlege Romarriket (oml. 200 f. Kr.) og utvikla seg opp gjennom antikken, mellomalderen og heilt inn i tidleg moderne tid. Latin var såleis det dominerande litterære og vitskaplege språk i Vest-Europa frå antikken og opp til det 18. hundreåret.</p> <p>Gjennom bachelorstudiet vert dei latinske tekstane sette inn i sin litteratur- og kulturhistoriske samanheng, med gradvis aukande krav til forståing og tolkingsevne.</p> <p>Spesialisering i gresk: Bachelorstudiet i gresk har som mål å gjere studentane i stand til å lese hovudverk innan den antikke greske litteraturen på originalspråket og kunne forstå dei språklege og litterære kvalitetane som tekstane har. Studentane skal få dei kunnskapane i antikkens kultur som dei treng for å setje tekstane inn i den historiske samanhengen dei høyrer heime i. Studiet konsentrerer seg om tekstar frå den arkaiske og klassiske perioden (800–323 f.Kr.), men kan også omfatte seinare tekstar, både frå antikken og frå bysantisk tid (til 1453). Gjennom bachelorstudiet vert tekstane sette inn i sin litteratur- og kulturhistoriske samanheng, med gradvis aukande krav til forståing og tolkingsevne.</p> <p>I programmet vert det greske språket studert slik det vart nytta i tale og skrift i antikken og i skrift i mellomalderen til moderne tid. Gresk er det eldste litteraturspråket i Europa, og den greske skjønnlitteraturen ligg til grunn for den europeiske og vestlege litterære kanon. Gresk filosofi, litteratur, medisin og naturvitskap ligg til grunn for-europeisk og vestleg</p>

	<p>intellektuelt liv. Gresk er språket som Det nye testamente og den eldste kristne litteraturen er skrive på.</p>
<p>Læringsutbyte</p> <p>Required learning outcomes</p>	<p>Ein kandidat med avslutta bachelorprogram i klassisk filologi skal ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, dugleikar/ferdigheiter og generell kompetanse:</p> <p>Kunnskapar</p> <p>Kandidaten...</p> <ul style="list-style-type: none"> • har brei generell kunnskap om sentrale tema, teoriar, problemstillingar, prosessar, verktøy og metodar innan gammalgresk eller latinsk språk, litteratur og kulturhistorie • har tileigna seg gode språkkunnskapar som trengst for å skjønne tekstar på gresk eller latin • har inngåande kjennskap til eit representativt utval tekstar på gresk eller latin • er i stand til å oppdatere kunnskapen sin innanfor fagområdet • har kjennskap til forskings- og utviklingsarbeid innanfor faget • har kunnskap om fagområdets historie, tradisjonar, eigenart og plass i samfunnet <p>Dugleikar/Ferdigheiter</p> <p>Kandidaten...</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan lese greske eller latinske tekstar sjølvstendig • kan omsetje greske eller latinske tekstar til norsk • kan bruke det kritiske apparatet i tekstutgåvene og ta stilling til problem knytte til forståing og omsetjing av tekstane • kan tolke tekstane med syn for deira eiga kulturelle og litterære kontekst • kan arbeide sjølvstendig med problemstillingar på grunnlag av faglege kunnskapar • har bygd opp ei sjølvstendig og reflekterande haldning til stoffet <p>Generell kompetanse</p> <p>Kandidaten...</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • har opparbeidd seg ferdigheiter til å dra nytte av vekselspelet mellom dei to disiplinane språk og litteratur. • har medvit om dei konkrete uttrykka for korleis det greske og latinske språket og den antikke kulturen påverkar den vestlege kulturen i samtida • har medvit om korleis språklege og kulturelle faktorar påverkar omsetjingsprosessar • kan formidle sentralt fagstoff som teoriar, problemstillingar og løysingar både skriftleg, munnleg og gjennom andre relevante uttrykksformer
Opptakskrav Admission requirements	Generell studiekompetanse eller realkompetanse.
Tilrådde forkunnskapar Recommended previous knowledge	Ingen
Innføringsemne Introductory courses	<p>Det første semesteret i bachelorprogrammet i klassisk filologi skal innehalde 10 studiepoeng Examen philosophicum og 10 studiepoeng Examen facultatum. Språk og kommunikasjon er det tilrådde emnet som Examen facultatum. For dei som skal ta spesialisering i latin og som ikkje har latin frå vidaregåande skule er det sterkt tilrådd å ta <i>LAT100: Innføring i latin</i> som dei siste 10 studiepoenga i første semester. Andre kan velje å ta eit anna emne på 10 studiepoeng, anten eit examen facultatum-emne eller eit valfritt fagemne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EXPHIL Examen philosophicum (10 sp) • EXFAC00SK Språk og kommunikasjon (10 sp) • LAT100 eller valfritt fagemne eller valfritt examen facultatum-emne
Overtegatoriske emne	-

Compulsory units	
<p>Spesialisering</p> <p>Specialisation</p>	<p>Studentane kan velje spesialisering i gresk eller latin.</p> <p>Spesialisering i gresk: Spesialiseringa krev til saman tre semester (90 studiepoeng) og er sett saman av dei fire 100-emna GRE101, GRE102, GRE 103 og GRE104 og to emne på 200-nivå.</p> <p>100-nivået: GRE101: Gresk elementærkurs (15 stp) GRE102: Gresk prosa og grammatikk (15 stp) GRE103: Gresk: Attisk prosa (15 stp) GRE104: Gresk: Epikk og lyrikk (15 stp)</p> <p>På 200-nivået kan studenten velje mellom følgjande emne: GRE202: Gresk: Attisk drama (15 stp) GRE203: Gresk: Stilskrivning og attiske talarar (15 stp) GRE251: Gresk: Jonisk og etterklassisk prosa med bacheloroppgåve (15 stp) GRE254: Gresk: Fordjupingsstudium med bacheloroppgåve (15 stp)</p> <p>Eitt av emna på 200-nivå må ha bacheloroppgåve som eksamensform (GRE251 eller GRE254). Dette for å tilfredsstille gradskravet om eit sjølvstendig skriftleg arbeid på 15 studiepoeng, jr. Utfyllande reglar for Det humanistiske fakultet.</p> <p>Også relevante eksamenar frå andre universitet og høgskular kan, etter særskild søknad, innpassast i dei 90 studiepoenga som utgjer spesialiseringa.</p> <p>Spesialisering i latin: Spesialiseringa krev til saman tre semester(90 studiepoeng) og er sett saman av dei fire 100-emna LAT102, LAT104, LAT105, og LAT107 og to emne på 200-nivå.</p> <p>100-nivået: <u>LAT102 / Latin: Prosa og grammatikk I</u> <u>LAT104 / Latin: Romersk poesi, Catull og Ovid</u> <u>LAT105 / Latinsk prosa og grammatikk II</u> LAT107 Middelalderlatin</p> <p>På 200-nivået kan studenten velje mellom følgjande emne: LAT202 / <u>Latin: Romersk poesi, Horats og Vergil</u> LAT203 / <u>Latin: Stilskrivning og romersk retorikk og filosofi</u></p>

	<p>LAT251 / Latin: Romersk historieskriving med bacheloroppgåve LAT254/ Latin: Fordjuping med bacheloroppgåve</p> <p>Eitt av emna på 200-nivå må ha bacheloroppgåve som eksamensform (LAT251 eller LAT254). Dette for å tilfredsstill gradskravet om eit sjølvstendig skriftleg arbeid på 15 studiepoeng, jf. Utfyllande reglar for Det humanistiske fakultet.</p> <p>Også relevante eksamenar frå andre universitet og høgskular kan, etter særskild søknad, innpassast i dei 90 studiepoenga som utgjer spesialiseringa.</p>
<p>Tilrådde valemne</p> <p>Recommended electives</p>	<p>Studenten kan, i tillegg til spesialiseringa, velje emne innanfor skulefag, språkfag, historie- og kulturfag, estetiske fag eller andre fag som er relevante for studenten si vidare utdanning eller yrkesplanar.</p>
<p>Rekkefølge for emne i studiet</p> <p>Sequential requirements, courses</p>	<p>Tilrådd progresjon:</p> <p>1. semester (haust):</p> <p>Examen philosophicum, EXFAC00SK: Språk og kommunikasjon og eit tredje emne på 10 studiepoeng. Om kandidaten skal ta spesialisering i latin og ikkje har latin frå vidaregåande skule er det sterkt tilrådd å ta LAT100.</p> <p>2.semester (vår):</p> <p>LAT102: Prosa og grammatikk I (15 stp) eller GRE101: Gresk elementærkurs (15 stp) LAT105: Latinsk prosa (15 stp) eller GRE102: Gresk prosa og grammatikk (15 stp)</p> <p>3.semester (haust):</p> <p>LAT104: Romersk poesi, Catull og Ovid (15 stp) eller GRE103: Gresk attisk prosa (15 stp) LAT107: Middelalderlatin (15 stp) eller GRE104: Gresk epikk og lyrikk (15 stp)</p> <p>4.-6. semester:</p> <p>To spesialiseringsemne på 200-nivå, til saman 30 stp. (Sjå under «spesialisering»).</p> <p>60 frie studiepoeng.</p>
Delstudium i utlandet	<p>Dei norske institutta i Athen og Roma arrangerer kurs i gresk og</p>

Study period abroad	romersk kultur på BA-nivå, utan krav om språkkunnskapar. Desse kursa høver godt som frie studiepoeng.
Undervisningsmetodar Teaching methods	Bachelorprogrammet omfattar ulike undervisningsformer; til dømes forelesing, seminar, gruppeundervisning og individuell rettleiing. For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.
Vurderingsformer Assessment methods	Emna som inngår i studieløpet, nyttar hovudsakleg ulike kombinasjonar av følgjande vurderingsformer: skriftleg skuleeksamen, munnleg eksamen, mappevurdering, heimeeksamen, og rettleidd oppgåve. For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.
Litteraturliste Reading list	Litteraturlister finn du på uib.no under dei enkelte emna. Listene vil vere klare innan 01.06 / 01.12 for det komande semesteret.
Karakterskala Grading scale	Ved sensur kan det verte nytta ein av to karakterskalaer: 1) Karakterskala A-F 2) Bestått/ikkje bestått For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.
Vitnemål og vitnemålstillegg Diploma and Diploma Supplement	Vitnemål vert skrive ut etter at graden er fullført.
Grunnlag for vidare studium Access to further studies	Bachelorprogrammet i klassisk filologi med spesialisering i latin kvalifiserer for opptak til masterprogrammet i latin. Med spesialisering i gresk kvalifiserer programmet for opptak til masterprogrammet i gresk.
Relevans for arbeidsliv	Det å studere klassiske språk er ei oppøving i tolking av framande kulturuttrykk, det legg vekt på ei nøyaktig og analytisk tilnærming til

Employability	<p>stoffet og har praktisk forståing som mål. Det gjev eit godt grunnlag i alle yrke der slike eigenskapar er etterspurde, t.d. innan informasjons- og kommunikasjonsarbeid, offentleg forvaltning, undervisning, reklame, journalistikk og ei rekkje former for skribent- og tekstarbeid.</p> <p>Grunnleggjande kjennskap til gresk og latin vil dessutan vere ein nyttig bakgrunn i alle fag som gjer bruk av greske eller latinske tekstar, t.d. historie, litteraturvitskap, allmenn språkvitskap, kunsthistorie og filosofi. Ein meir inngåande kjennskap til gresk og latin vil setje ein i stand til å arbeide direkte med mangslungne tekstar frå europeisk kultur i antikken og mellomalderen.</p>
Evaluering Evaluation	Bachelorprogrammet vert kontinuerleg evaluert i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.uib.no
Skikkaheit og autorisasjon Suitability and authorisation	-
Programansvarleg Programme committe	Programstyret for klassisk filologi har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet
Administrativt ansvarleg Administrative responsibility	Det humanistiske fakultet v/ institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium har det administrative ansvaret for studieprogrammet.
Kontaktinformasjon Contact information	Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål: Studierettleiar@lle.uib.no Telefon: 55 58 24 00

Vedlegg 2:

I samarbeid med dei andre norske universiteta blir det halde ulike kurs i antikkens kultur ved dei norske institutta i Athen og Roma. Studentane i klassisk filologi kan for eksempel studere eit semester ved desse institutta og få kursa du har teke inn som del av bachelorgraden sin i klassisk filologi. Elles underviser dei fleste større universiteta i utlandet i latin og gresk.

<http://www.norwinst.gr/ba-kurs-den-klassiske-kulturen.html>

<http://www.hf.uio.no/dnir/studier/emner/>

Bachelorgraden i klassisk filologi er bygget opp slik at ein har 60 frie studiepoeng. UiB oppmodar studentane om å ta eit studieopphald i utlandet anten som del av spesialiseringa, eller som del av dei frie studiepoenga. Universitetet i bergen har ei rekke avtaler med Universitet i utlandet som studentar på bachelorprogram i klassisk filologi kan nytte:

Mellom anna disse:

Det humanistiske fakultet (12)

Justus Liebig-Universität Giessen og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+) Lancaster University og Det humanistiske fakultet (BILATERAL)

Otto-Friedrich-Universität Bamberg og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)

Saint-Petersburg State University og Det humanistiske fakultet (BILATERAL)

Saint-Petersburg State University og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+ - Erasmus+ International Credit Mobility)

School of Oriental and African Studies, U. of London og Det humanistiske fakultet (BILATERAL)

School of Oriental and African Studies, U. of London og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)

Syddansk Universitet og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)

Université de Nice-Sophia Antipolis og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)

Universiteit Utrecht og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)

University of Southampton og Det humanistiske fakultet (BILATERAL)

University of Wolverhampton og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)

Universitetet i Bergen har i tillegg 78 bilaterale avtaler utanfor Europa som bachelorstudentar i klassisk filologi kan nytte.

4. Fagmiljø tilknyttet studiet

(studietilsynsforskriften § 7-3)

4.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige og kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Fagmiljøet består av två förstestillingar i latin och två i gresk; i skrivande stund även en postdoc i gresk som bidrar till undervisningen. Om några år tillkommer med all sannolikhet en professor i latin enligt avtal med Bergens forskningsstiftelse. Den varierade specialistkompetensen är väl anpassad de skilda momenten och kurserna i programmet.

4.2 Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Fagmiljøet samarbeider aktivt med de övriga klassiskt filologiska miljöerna i Norge och har goda kontakter internationellt, bland annat med Corpus Christi college vid Oxford, där våra doktorander brukar göra studieuppehåll. En internationell konferens ordnade vi senast 2012, «Writing Europe before 1450, University of Bergen, 3-5 June 2012», tillsammans med forskare från Cambridge och University of Leicester . Pär Sandin är ledare för Nasjonal fagråd for gresk og latin och som fører detta Humboldt-stipendiat medlem av Alexander von Humboldt-Netzwerk; Gjert Vestrheim sitter i redaktionsrådet för den nasjonala faglige og vetenskapliga tidskriften Klassisk Forum; Aidan Conti sitter i redaktionsrådet för handboken Parvum lexicon stemmatologicum, ett internationellt utgivningsprojekt.

4.3 Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For første syklus gjelder også: Minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet må være ansatte med førstestillingskompetanse.

For andre syklus gjelder også: Minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet skal være professorer eller dosenter, og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

Fagmiljøet består av två förstestillingar i latin och två i gresk med undervisningsplikt på 50% av sina stillinger. En av de ansatta är i skrivande stund professor, med ytterligare en ansökan om opprykk under behandling av fakultetet (beslut väntas i oktober).

4.4 Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For første syklus gjelder også: Fagmiljøet skal ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.

For andre syklus gjelder også: Fagmiljøet skal ha dokumenterte resultater på høyt nivå.

Samtlige anställda i f rrestillingar driver aktivt med forskning (se publiceringslistor bifogade cv).

4.5 For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

IKKE RELEVANT

4.6 Vedleggsliste:

Vedlegg til Fagmiljø tilknyttet studiet: Marker med «Ikke relevant» dersom et vedlegg ikke er aktuelt for studiet	Vedlegg nr.
CV for alle som inngår i studiets fagmiljø (Se mal i Appendix)	1-5
Publikasjonslister for de siste fem årene (før gjeldende søknadsfrist)	Inkludert i CV
Dokumentasjon på nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som fagmiljøet deltar aktivt i Writing Europe, 500-1450: Texts and Contexts. Essays and Studies. 2015. ISBN-13 978-1843844150. Parvum lexicon stemmatologium: https://wiki.hiit.fi/display/stemmatology/Contributors http://www.norwinst.gr/ https://www.hf.uio.no/dnir/ https://www.humboldt-foundation.de/web/humboldt-netzwerk.html	
For nettstudier: dokumentasjon av opplæringsprogram for nettl�rere IKKE RELEVANT	

Appendix

Tabell 1: Studenter og tilsatte (UiBs veiledning, pkt. 2.2)

Tabellen skal gi grunnlag for   se det omsøkte studiets størrelse i forhold til fakultetets øvrige studietilbud.

Oppgi tall fr a siste mulige tellingstidspunkt ("X") og sett dette inn i tabelloverskriftsraden (dvs. erstatt X'ene med  rstall).

Enheter og program	Registrerte studenter	Opptatte studenter i	Kandidater i X	Vitenskapelige �rsverk X
---------------------------	------------------------------	-----------------------------	-----------------------	---------------------------------

	X	X		
Ved fakultetet totalt				
Ved instituttet for det omsøkte studiet				
Ved det omsøkte studiet				

Kommentar:

Studieprogrammen for latin og grekiska hør till de allra minsta vid fakulteten, och vi vill genom sammanslagning till ett program i klassisk filologi öka robustheten och göra studieprogrammet mindre smalt.

Tabell 2: Forventet antall studenter ved studiet (UiBs veiledning, pkt. 2.2)

Tabellen skal gi oversikt over studenttallet og rekrutteringsbehovet for det omsøkte studiet.

Antall studenter ved det omsøkte studiet	Studenter totalt første studieår	Studenter totalt ved full drift
Antall fulltidsstudenter	10	30
Antall deltidsstudenter	0	0
Antall nettstudenter	Ikke relevant	Ikke relevant

Kommentar:

Deltidsstudier: etter individuell avtale.

Ved opptak av 10 studenter per år vil programmet ved full drift ha ca 30 studenter.

Henrik Indergaard: 168 timer

Cv-er:

CV-er

Vedlegg 1-4

Vedlegg 1:

Søker kan bruke denne malen for CV-er for de faglig ansatte tilknyttet studiet. (...). Maksimalt to sider per ansatt. I tillegg kan en liste over relevante publikasjoner legges ved. (Fra NOKUTs Veiledning til studietilsynsforskriften)

NAVN	Aidan Conti
AKADEMISK TITTEL	Dr
STILLING	Førsteamanuensis
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Ph.D., University of Toronto, Medieval Studies, 2004 M.A., University of Toronto, Medieval Studies, 1999 B. A., M.A., University of Oxford, English Language and Literature, 1998, 2003 B.A. <i>magna cum laude</i> , Duke University, History and Latin, 1993
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene før gjeldende søknadsfrist	Research Publications 2015 "Latin Composition in Medieval Norway." <i>Writing Europe, 450-1500: Texts and Contexts</i> . Ed. by Aidan Conti, Orietta Da Rold and Philip Shaw. Suffolk: D.S. Brewer, 2015. 147-158. "The Old Norwegian Homily Book and English Contemporaries." <i>Medieval Nordic Literature in its European Context</i> . Ed. by Else Mundal. Oslo: Dreyers, 2015. 152-174.

	<p>2013 "The Performative Texts of the Stave Church Homily." <i>The Performance of Christian and Pagan Storyworlds: Non-canonical chapters in the History of Nordic Medieval Literature</i>. Ed. by Lars Mortensen and Tuomas Lehtonen with Alexandra Bergholm. Turnhout: Brepols, 2013. 223-245.</p> <p>2012 "Reconsidering the Conquest after the Reformation: Abraham Wheelock's Reading of Cambridge, Trinity College MS B. 14. 52." <i>English Manuscripts before 1400</i>. Ed. by A.S.G. Edwards and Orietta DaRold. <i>English Manuscripts 1100-1700</i> 17 (2012): 223-37.</p> <p>"Individual Practice, Common Endeavour: Making a Manuscript and Community in the Second Half of the Twelfth Century." <i>New Medieval Literatures</i> 13 (2012 for 2011). Ed. by Orietta DaRold, Mary Swan, Elaine Treharne and Takako Kato. 253-272.</p> <p>"Scribes as Authors, Transmission as Composition: Towards a Science of Copying." <i>Modes of Authorship in the Middle Ages</i>. Ed. by Slavica Ranković et al. <i>Papers in Mediaeval Studies</i> 22. Toronto: Pontifical Institute of Mediaeval Studies, 2012. 267-288.</p> <p>2010 "Ælnoth of Canterbury and Early Mythopoiesis in Denmark." <i>Saints and Their Lives on the Periphery: Veneration of Saints in Scandinavia and Eastern Europe (c.1000-1200)</i>. Ed. by Haki Antonsson and Ildar Garipzanov. <i>Cursor Mundi</i> 9. Turnhout: Brepols, 2010. 189-206.</p> <p>"Gammelt og nytt i homiliebokens prekeunivers." <i>Vår eldste bok: Skrift, miljø og biletbruk i den norske homilieboka</i>. Ed. by Odd Einar Haugen and Åslaug Ommundsen. <i>Bibliotheca Nordica</i> 3. Oslo: Novus, 2010. 165-86. Trans. into Norwegian by Åslaug Ommundsen.</p>
<p>Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene før gjeldende søknadsfrist (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)</p>	<p>Basisutdanning i universitetspedagogikk (2014)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basismodul, vår 2013 (10 ECTS) • Vurdering og vurderingsformer, høst 2013 (5 ECTS) • Hot Moments in Teaching and Learning, vår 2014 (5 ECTS)

For nettstudier: Oppgi relevant digital kompetanse og kurs/kunnskap om nettpedagogikk	